

**A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.**

Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 7. Oktoberben 1791.

Az apró belső jegyzések.

Az ujjanon koronáztatott F. Tseh Királyné, a' mi kegyelmes Afzizonyunk, a' múlt Kedden estvére szerentsésen vissza-érkezett Bétsbe, és más nap a' játék-néző helyen jelenvén meg, a' néptől 3 rendbéli kéz-tapsolással tiszteltetik meg. — A' F. Király, és Koronánk örökölse Ferentz fő Hertzeg ugyan még vissza nem érkeztenek ide; de hogy Oktob. 2-dikán Prágából ki indultanak legyen, és hogy a' már meg-irt Tseh Országi Vároknak meg-szemlélések után e. h. 12-dikére Bétsbe váratnak, annál semmi sints bizonyosabb.

A' Berlinben lévő Török Követ, ki már vissza induló félben lenni mondatik, tsak alig ha Bétsen nem mégyen keresztül; mert már a' heten más kereskedő Törökököt is szemléltünk Bétsben. —

Az a' hire, hogy a' Konstantzinápolyi *Kints Tár-Mester* rendeltetett volna a' Portától Bétsbe Követnek, ki még a' télen ide fogna érkezni; és így nagy Vendégeink lesznek nem sokára, mert Hertzeg *Potemkin* és a' *Koloniai Választó Papi Fejedelem* is Bétsbe váratnak. — Tsak nem minden Vendég fogadók tellyesek és tömve vagynak azon idegenekkel, kik az ő Felsége meg-érkezésére várakoznak. Az Erdélyi Gavallérok között itten vagynak *Báró Brukenthal* Ur ő Exja, *Generál Gróf Bethlen Pál*, *Gr. Bethlen Sándor* és *Josef* Ur ő Ngok. — *Generális Kálnaki* Ur és *Gróf Haller Pál* Ur ő Exja megholtaknak iratnak Erdélyből; 's ha ez igaz — az elsőben egy nagy vitézt, a' másodikban pedig egy nevezetes Magyar Poétát vezetett el Nemzetünk. — Úgy hallatik, hogy ő Felsége kegyelmesen azt végzette volna, hogy ennek utánna a' Magyar Nemesi Rend a' Hivatalokra nézve egyenlő lézen a' Magánásokkal; és ha a' nemes ember ugyan azon Tiszttségben vagyon, mellyben egy Gróf, vagy Báró, és régebben szolgál, övé az első Szék — és minden Ts. Kir. Hivatalokra lépni közönséges jussa lézen tsak az érdemnek, nem a' névnek.

Erdélyben nevezetesen *Kolosvárt* ugyan azon hideg-lelés jár, mely Bétsben, és a' mely 2 — 3 szor ki-leli az embert el-hadgya; de nagyon meg-erőtleníti. — A' *Pesti* és *Budai 'Sinatnak* 10 dikben vége fog lenni. — A' *Litteraria*, Ország Deputatio már el-végzette a' maga dolgát Budán. — A' *H. Koburg* Táborában szerezentsésen szolgált ágyuk 's más hadi-készületek Oláh Országból Budára meg-érkeztek. — *Dubitzába*, *Noviba* és *Berbirbe* már vizsgálta költöztettek az el-vett ágyuk, 's másuva is; mert már a' *Divány Biztos*a, ki az el-vett Várakot vizsgálta veszi, meg-érkezett a' maga kísirőjivel. — A' *Szabad-Seregbéliek* többnyire a' szélen lévő *Tolvajokhoz* adták magokat, és irgalmatlan dolgokat visznek véghez.

A' múlt hón. 28-dikán meghala Bétsben Ts. K. *Tanátsos* és a' Ts. Kir. *Bibliotékának* első *Örzője*

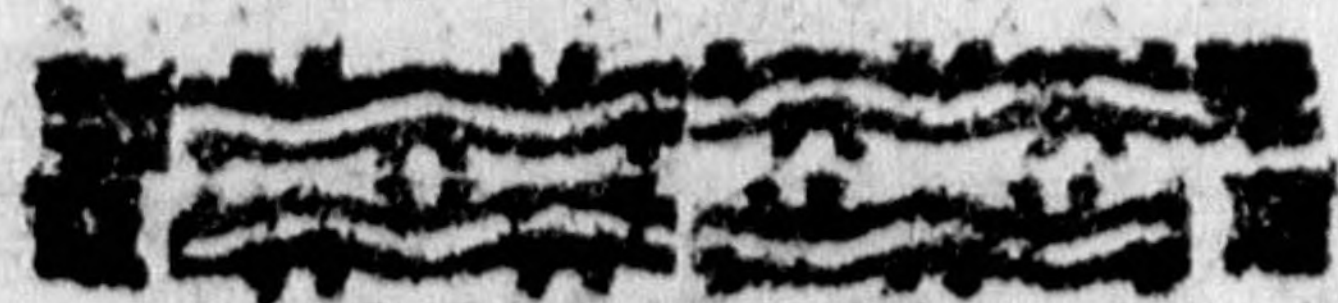

Schwandner György Ur, 80 dik esztendejében életének, a' Magyar Iróknak irásait e' szedegette vala öszve, és a' nevezetesebb emberek közzül való vala. — Midőn Prágában a' F. Királyné koronázása tartatott, az Ország adott egy nevezetes Bált, melyben 5000 személyek gazdagon vendégeltettek meg: 500 akó Ausztriai, Somlyai, Rétsei és Budai Bor, 1700 Butélia *Campaniai*, *Burgundiai* és Renu-si; 2000 butélia Tokaji, Sopronyi, Menesi, Malagai aszszú-szöllő bor költ el, és az egész Város egész étzaka meg vólt világosítva.

*Tseh Ország*nak *Kuttenberg* uevü Bánya Városa olly örömmel, szeretettel, és tisztelettel fogadta közelébb, a' *Prágai* út' alkalmatosságával oda bé szállott Nemes Magyar Testörzöket, hogy azon jeles tselekedetének emlékezetét kötelességünknek esmértük, mind Nemzetünk' dicsőségére, mind pedig *Kuttenberg* Városa' szép hírének Hazánkban való el-terjesztésére, Irásunkban fenn-marasztani:

Midőn meg állapotott volna a' Nemes Testörző Sereg, vitézi fényes öltözetében díszeskedve *Kuttenberg* Városa' plattzán: leg ottan elő állott köszöntésére a' Polgár-Mester, az egész Magistrátussal egygyütt; a' Sereg' akkori Kormányozóját Fő Strázsa-mester *Dótz*i Urat pedig el kísérte a' maga kvártélyára, 's szives indólaból származott kifejezésekkel nyilatkoztatta ki újjolag abból vett örömöket, hogy olly beises Vendégeket fogadhattak városok' kebelébe; egyzersmind ebédre hívta az egész Ns Sereget. Egy Vendégfogaadóban tartatott a' barátságos vendégség, mellyben jelen vóltak, Vitéz Hazánkfiain kívül: a' *Kuttenbergi* ideig való Kommendáns, Gróf *Wartensleben* Reg. beli első Májor; a' Városi Fő Esperest; úgy nem különben maga a' Polgár Mester is, és Tanáts, Az asztalnak egy oldala felől, dob, trombita, 's hegedü szava: más felől pedig a' *Wartensleben* Reg je' fuvó musikája hallatott. A' gazdag vig ebédet, egészségért való ivások is tizmereztek.

Estvére kelve, dob, 's trombita, és török musika' zengési között meg hordoztatott a' fő piatze-kon egy Korona, melly a' valóságos *Tseh* Koronának hasonlatosságára készült, és huszonöt forintokba

került; ugyan ezen Korona annakutánna, nagy sokaságnak jelenlétében, egy szeglet háznak örökös tzi-meréül felfüggesztetett. Hogy ezen tzeremonia annál pompásabb lehessen, egy Pyramis vólt fel-állitva, s' meg világositva az említett ház' szegletinél. A' Tseh Oroszlány le vólt festve a' Pyramison, 's körmei között lángoló szivet tartott a' Korona felé; előtte pedig ez olvastatott: *Arde amore Leo.* (Szere-*tet' tüzevel ég az Oroszlány*). A' Pyramis' tetején következő irás olvastatott: *Hæc tibi fida Domus, Corona! fuit, hæc semperque manebit.* (Hiv házad vólt ez néked Korona! az is marad örökre.) Ezen felül irással, arra tzéloztak a' *Kuttenbergiek*, hogy midõn a' hét esztendõs háboru alkalmatosságával, alig kaphatták vólna el a' Koronát Prágából az Ellenség elõl, bátorságnak okáért *Kuttenbergbe* vitték, 's ebbe a' házba helyhették, a' mellynek szegeltinél tündõklõtt most a' Korona' Máslla, a' Pyramissal együtt; azonban tsak hamar el foglalja *Fridrik Király Kuttenberget*, 's éppen az említett házba szállott: de a' Tseh Koronának ott létét meg nem tudhatta.

Más nap, tzél - lövöldözésnek szemléltetésével kívánta mulattatni a' Polgárság a' Nemes Sereget. A' lövöldözés elõtt, el hordoztattak a' Városban musika szó alatt három tányérok, avagy olly kerek testek, a' mellyekre szoktak lönni a' tzél-lövöldözõk (*Scheiben*); a' Nemes Testõrzõ Sereg' Kormányozója szállásánál meg állapodtak velek a' hordozók; annakutánna pedig a' lövöldözõ helyre mentek. Az említett három Tányérok, virágokkal, 's myrtussal fel-bokrétázott Pyramist formáltak, mellynek jobb oldala felõl két Magyar Testõrzõk; bal oldala felõl pedig két Stutzosok szemléltettek illy irással: *Posteritas Urbis hæc splendida facta memento.* (Emlé-*kezz reá Város' maradéka, ezen jeles tettekre*). A' Nemes Testõrzõ Sereg, meg tisztelte maga jelenlétével a' Polgárság' lövöldözõ helyét. Külõn külön minden Testõrzõ Tiszt Uraknak igen alkalmatos, és jó szállásaik vóltak *Kuttenbergben*.

Külső Országot illető dolgok.

Frantzia Ország. — A' Jura vidékiben lévő Departmán-béli Frantzia Pátrioták meghatározták magokban, hogy az ő hegyeik között a' leg-nagyobbiknak tetejére egy 40 singes hegyes oszlopot tétetvén, ennek oldalaira azon napot, a' mellyen a' Constitutio a' Király eleibe terjesztetett, és azt, a' mellyen a' Király a' Constitutiot esküvésével elfogadta, így szintén ezen első rendbéli Nemzeti gyűlés' tagjainak neveit örök emlékezetnek okáért felmettzelek.

Igen meg-jegyzésre méltó Frantzia Országának ujj Törvényei között e' következő, mellynek t. i. czélja a' mezei gazdaságnak jövő-béli előmenetele, és a' melly szerint meg-tiltatik, hogy senkinek mezei örökségére az ő szomszédjainak marhát hajtani szabad ne legyen, ha ez azt valami kertel bé kerítette: ellenben néki se legyen a' határon szabad marháját legeltetni, de úgy, ha nem csak egy részét örökségének, hanem minden vagyonjait bé kertelte. — A' leg-első Nemzeti gyűlésnek tagjai Sept. 30-dikára rendelték volt a' magok el-ozlásokat; mellyet a' Királynak-is előre tudtára adtanak. — Nevezetes ülést tartott a' Nemzeti gyűlés Sept. 21-dikén nevezetesen azok ellen, kiknek a' Constitutio szerint már eddig a' *Márkési, Bárói, 's Grófi 's* a' t. titulusokat le kellett volna tenni, 's kik ezzel még is törvénytelenül mind ez ideig éltenek. — Vóltanak a' Gyűlésnek olyan tagjai, kik úgy értettenek, hogy ezeket a' Pellengerre való ki-állittatásra büntetni illendő lenni. Másoknak ezen büntetés igen keménynek tett, és ennek meg-ítélése csak ugyan erről az alkalmatosságról el-is halasztatván, még ez után fog meg válni, mi leszzen ezeknek büntetése.

Brüsszelből azt írják, hogy Auszriai Belgiumban sokan kételkednek valamint a' Frantzia Printzeknek az ő Királyok elejébe potsáttatott intő Levelének, így szintén az ujjságokban közönségessé tétetett a-

zon egyezésnek is valóságáról, melly minden ujjság Levelekben ugy tétetett közönségesé mint a' F. Romai Tsászárnak és a' Pruszsziai Királynak Frantzia Ország ellen tétetett valóságos kötése. Továbbá, hogy a' Frantzia Ország felé indulandó Sergeknek semmi nyoma nem láttzik sohol. De egy *Kolonidból* érkezett Levél által ellenkező dologról tudósítatunk, mellyben az iratik, hogy a' *Geldriában* fekvő Pruszszus Sergeknek minden szabadságon lévő Tiszttyei és köz-emberei, igen siető parantsolatot vettek a' magok Regementeiknél való megjelenésre.

A' Pruszsziai Királynak mint Brandenburgiai Választó Fejedelemnek Regensburghan lévő Követye, a' Királynak parantsolattyaából tudtára adta Ministeri kötelelsége szerint a' több Hatalmaságok ott lévő Követeinek, hogy a' Király között és a' Tsászár között, az ő Felségek minapi Pillnitzben esett öszve jövetelek alkalmatossággával, a' több hatalmaságoknak is egyezéséből, egy olyan barátságos Szövetség állittatott-fel, melly tsupán tsak egyedül az ő Felségek mind két részről való Statusaiknak bátorságban való maradására, azoknak egymás között való költsönös gárántérozására, egész Európának tsendességben való tarthatására, a' Német Birodalomnak boldogságára, és az ebben lévő Fejedelmek jussainak, 's nevezetesen azoknak a' Német Fejedelmek jussainak és Tartományainak oltalmazására tzélez, mellyek a' jelen való időben a' Frantzia Korona által elvétettek és elnyomatattanak. Ugyan ezen jelentésében ellene mond a' Pruszszus Követ mind azoknak az ujjság levelekben ki-hirdettetett hamiss hireknek, mellyek szerint a' Pruszszus Király, *Frankoniában* lévő bizonyos Tartományait másokért tserébe botsátani szándékoznék; melly dologról pedig leg kisseb emlékezet is, a' Pillnitszi Királyi és Tsászári öszve jövetelben nem esett.

A' Koloniai Választó Fejedelem is jóvaslás képpen egy olyan tanátsot terjesztett a' Német Fejedelmi

mi Tanátszék elejébe, melly ha tsak nemű-nemű részben tellyesednék is bé, nagyon az elevennyit érdekelné Frantzia Országának. Így szoll t. i. ezen Fejedelem a' többek között: — „A' Frantziákkal való kereskedés véghetetlen kárára szolgál a' Németeknek. Ki kellene tehát Német Orzágról egészen rekeszteni minden névvel nevezendő Frantzia portékákat; mert el lehetne Német Ország ezek nélkül 's a' t. „ — Ez helyes reflexioja ezen Fejedelemnek: de azt mondhatná valaki rolla, hogy *Cicero pro domo sua*. Sok Ország vagon olyan, a' mellynek nagy részint jobb lenne el lenni sok idegen portéka nélkül! Erdélyben Maros Vásárhellyen is jobb volna othon készíteni az óráknak Szám-tábláját, 's nem jönni leg alább 100 mértföldnyire ide Bétsbe utánna: de hijjába, ha nekünk nintsen, tsak kéntelenek vagyunk onnan vinni, a' hol tanálunk.

Az egész Világot fel-lármázták némelly Ujság-írók a' ki-vándorlott Frantzia Hertzegek Leveleivel, mellyeket a' Királynak, az ujj *Constitutiok'* bé-vételének ellenzésére küldetteknek lenni mondanak, és abból, hogy az *Artésiai* Gróf a' Pillnitzzi Fejedelmek gyűlésében meg jelent, Isten tudja melly hathatos segittségekkel nem biztatják a' Frantzia Aristokratákat, pedig, a' mint érijük az *Artésiai* Gróf Pillnitzbe való menetelének oka tsak a' völt, hogy egy 2 — 3 elztendőig Hazáján kívül járó Királysinak-is szüksége van arra, a' mit az ember a' két ujja között ki-morsol — és itt remélte az effélére szert tenni; a' minthogy — A' F. Császár 4000 *Sufferindort*, a' Pruszizus Király 4000 *Fridrichsdort*, a' Szaklzoniai Fejedelem pedig 48-ezer Livrát ajándékozott az *Artésiai* Grófnak Pillnitzben — de a' Fejedelmek tanátskozásához nem tartozott.

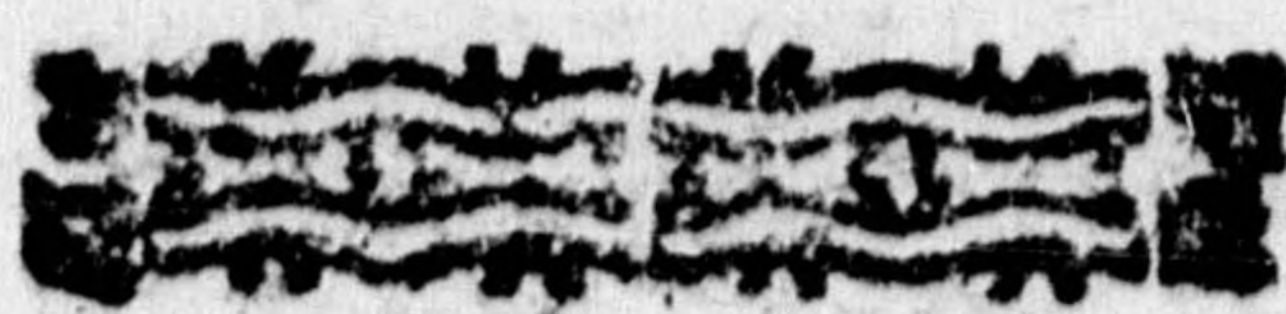
Sept. 22-dikén egy Normándiai tollas állatokkal kereskedő Kofa érkezik meg Párisba egy egész Regement fekete *Pujkával*. (Poka) Egy egész óráig teli torokkal kiáltozza vala: Uraim! Alszizonyaim! 45 kr. darabja! minthogy a' *Pujkáknak* szároz beteg-

tegség néz vala ki szemekből, senki sem veszi vala őket, hanem tsúfolkodnak vala a' Kofával. Végre meg-unnya a' kiábálást a' tsalárd nyelvü Kofa, 's meg-is retten, hogy a' *Hektikus* Pujkák rajta maradnak; azért meg fordítja szövat, 's ezt kezdi kiáltozni: *Egy Divisio ki vándorlott Katona a' Kárdinális Rohán fekete Seregéből, 45 kr darabja, a' ki 10 et veszen, egy Generálist kap rá adásba!* Ezen kiáltására oda rohonának a' ki vándorlott sergekre boszonkodó Pátrioták, és egymás kezéből kapdosták ki a' rideg Pujkákat, és szerentsés vólt a' ki kaphatott belöllek. Lám tsak a' hang változtatása is mennyit használ sok dolgokban!

A' Pruszsziai Udvarnál vigaságnak napjai folynak Sept. 29 dikétől fogva szintén ezen hón. 13 dikáig. Mert a' mint Berlinből írják Sept. 29 dikére vólt határozva az *Yorki* Hertzegnek *Friderika* Kir. Hertzeg Asszonyal való házassági öszve kelése; Octobernek első napjára pedig az *Orániai* Hertzeg; és *Friderika Ludovica Vilhelmina* Kir. Hertzeg Asszony öszve kelések. — A' Lakodalmi öröm innepeknek, egyszer *Berlinben*, mászszor *Charlottenburgban* való tartására 14 napok rendeltettek — Sept. 21, 22, és 23 dik napjain tartattak *Berlin* mellett a' szokott öszvi Hadi gyakorlások. Egy részét a' seregnek maga a' Király kormányozta; a' más részt pedig Gen. *Möllendorf*. Sept. 21 dikén meg-sejtvén *Möllendorf*, hogy a' Király meg-akarja ötöt támadni, rajta ment ő elébb a' Királyon 's vizsgálta verte azt. 22 dikén újra ellene ment *Möllendorf* a' Királynak 3 tsapatokban, meg-támadta annak bal szárnyát; de ez úttal vizsgálta verettetett. 23 dikön újra meg-támadta *Möllendorf* a' Király bal szárnyát, 's nem tágitott rajta mind addig, mig nem a' Király kéntelenítettett azt végre vizsgálta vonni. Egész megelégedését érdemlették a' Királynak, a' Seregek. — Sok idegen Fő-Emberek, 's Katona Tisztek vóltak ezen gyakorlásoknak szemlélői. — Rend kívül feles számmal vóltak különösen Anglusok, Hollándusok, és Frantziák.

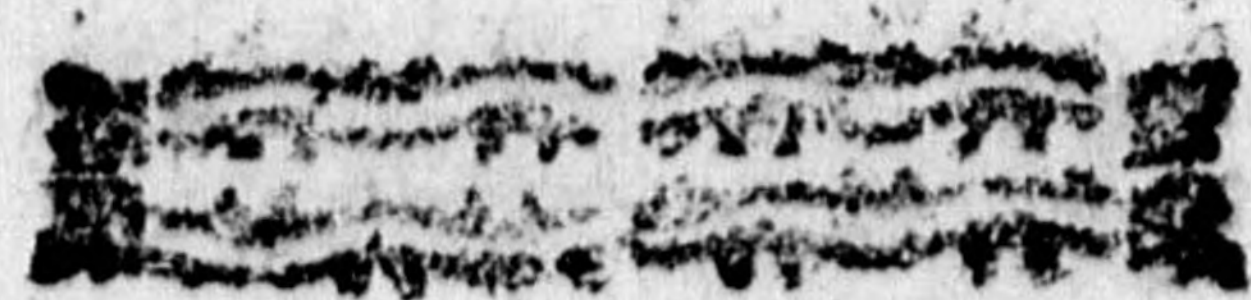

Az 79-dik Kurirhoz tartozó Tóldalék.

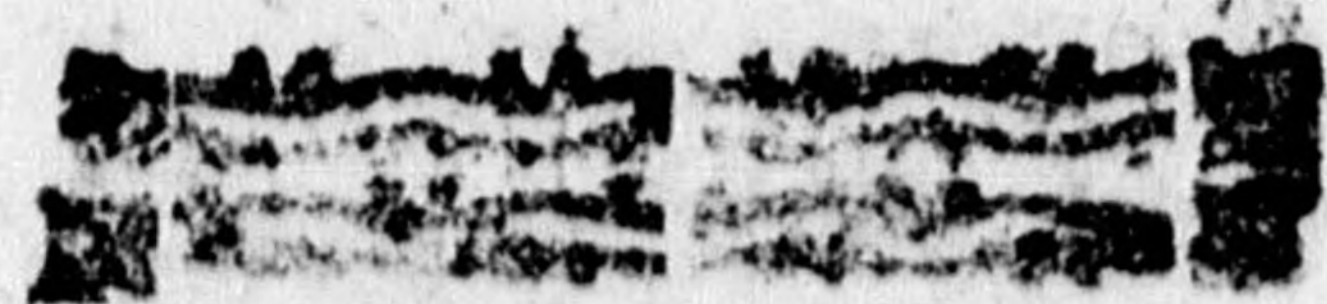
Hogy valamelly Országba igaz és Szin-mutatás nélkül való Egyesség légyen, meg kívántatik e' arra, hogy annak tagjai vagy mind Catholikusok, vagy Kálvinisták, vagy mind Lutheránusok légyenek??

Azt minden ember tudja, hogy a' Vallás-béli villongások miatt sokszor a' Közönséges-társaságok, a' leg-veszedelmesebb állapotra jutottak. De kivált igaz vólt e Magyar Orzágról, a' hol a' leg-nagyobb és leg-dühösebb fegyver fogások a' miatt estek, hogy egyik nem ugy hitt mint a' másik. Nagy akadályára vóltak mind ezek a' köz haszon előll mozdittásának. Leg közelebb való példánk erre a' tavallyi Ország-Gyűlése, a' hol az Ország java 's haszna munkálódásának sérelmes hátra maradásával, azok a' soha tatám tölle elől nem forduló jó és alkalmas idők, nagyok részént tsak a' tsupa szóbeli vetélkedésekbe tölték-el. Fájlalva tapasztalták, 's tapasztalják máig-is sokan ezen egyenetlenségnek keserű gyümöltseit, de ugy tartják, hogy róla nem tehetnek. Azt gondolják közönségesen, hogy ennek más orvassága nem lehet, hanemha mindenek egy vallásra állanak. De ha azt hisszük, így szin mutatás nélkül való edgyességet soha sem reménylhetünk, mert mindenik a' maga Vallását tartván jobbnak, mindenkor fent marad az a' Kérdés, hogy mellyiknek kell a' másik Hitét bé-venni. Ennek nem iselekedésére pedig egyiknek olyan vagy több oka lehet mint a' másiknak, valamint az Értelem külömb-külobb féle, még a' külső és szembe tünő dolgokra nézve is; ugy akárkinek is attól, a' mint oktattatott el-távozni, kivált a' Hit dolgába, mely

P p p p

melly a' belső meg-győződésből van, tsak nem le-
 hetetlen. Várjuk-el a' Protestánsoknak Egyházi
 Gyűlései mire mennek; most minnyájon azon vagy-
 nak, hogy a' két Protestáns Vallást meg-edgyeztes-
 sék. Ugy láttzik, hogy lehet is reménység hozzá,
 mikor ugy-is kevés, és az is inkább tsak szóbeli kü-
 löbség van köztök. Az igaz hogy lehetne, ha min-
 den olyan gondolkodású, annyi tudományú, olyan
 engedelmes volna, mint a' kik azt lehetségesnek
 tartják. De kérdezzünk-meg tsak kit kit ezek felől,
 meg-fogjuk tapasztalni, hogy az egyetiséget ugyan
 mindenik kívánja, de külömb-külobb féle módon.
 Mindenik, (kivált értem a' köz-népet) tsak ahhoz
 ragaszkodik, a' mint tanittatott. Nem hihetem el,
 hogy közönségesen lehessen egyetiség a' Hitbe mind
 addig, míg az emberi erőtlenségek, a' millyen a'
 magunk mód nélkül való szeretete, a' Kevélység és
 a' Szégyen bennünk meg-lélnék. Ezek pedig mind
 olyan tulajdonságok, mellyeknek mind ez ideig-is
 semmi Philozofia ellent nem állhatott. Tsak annyi-
 ba igyekezzünk hát az egyetiségnek el-érésére, a'
 mennyibe ahhoz reménységünk lehet. A' békeiség
 kívánása, a' tsendes Lélek, a' magunkba való té-
 rés, és a' mások felől való jó ítélet tétel, leg-mun-
 kásabb Eszközök lehetnek erre. Tsak azt mon-
 dom, a' mit magamon tapasztaltam, avagy tsak a'
 mellyek által meg-győzöttetve lévén, egy-forma in-
 dulattal viseltethetem mind a' Pápistához, mind a'
 Kálvinistához, mind a' Lutheránushoz. Ha mások-
 is mint én, ezek által meg-győződven, le-monda-
 nak az egymás ellen való helytelen gyűlölségtől,
 az illetlen és Istentől ránk nem bizott mások lelke
 idveisége felől való gondoskodással (curiositással) fel-
 hagynak, bizván az Istenre a' mi az Istené, az E-
 vangyeliomra, és a' Józan-okolság tanítására] vi-
 gyáznak, ha minden Embereket ugy néznek, mint
 Hazafi társaikat, ha a' meg-rögzött bal-vélekedéseket
 le-vetkezik 's t., nem leiz szükséges, hogy minnyá-
 jan vagy Pápistákká, vagy Kálvinistákká, vagy Lu-
 theránusokká légyünk, és még-is elérjük azt, hogy

szinte olyan jó Egyesség lesz köztünk, mintha mind ugyan azon egy Vallásuak, egy Atyafiak, sőt tulajdon testvérek volnánk. Ezt pedig meg lehet tselekedni a' mint mondom, ha ezeket jól gondolóra veszlük:

1. ször. Ha meg gondoljuk, hogy valamit Isten teremtett, mind jó, és hogy bölts vége van minden dolognak meg engedésébe. Valamint én a' magam Vallását jónak tartom, ugy a' másé is jó, még pedig szinte olyan jó az övé annak, mint az egyim nekem, meg pedig Isten előtt-is, tsak hogy mindenikünk a'-képpen tselekedjen és Izivből, 1 Jan. 3. 20. 21. a' mint a' maga Vallása szerint e' vagy ama dolognak tselekedése, vagy eltávoztatása felől belső-képpen meg van győzelve, Rom. 14. 14. mert az Isten mindentől a' szerint vesz számot, a' mint az értelmet adta néki, azért mindenikünk ő magáról ad számot az Istennek Rom. 14. 12. Ismét a' Pogányt a' Természet Törvényéből, a' 'Sidót az Ó Testamentomból itéli meg. Rom. 2. 6 — 14. E' szerint már én azt is merem mondani: Fel teszem, hogy valamely Vallásba hibás szokások, rendtartások vagynak, de ha én ugy tanítam, hogy mind azok jók és szükségesek, és én azok felől meg vagyok győződve annyira, hogy minden iparkodásom 's vizsgálódásom után is (ignorantia invincibilis) azoknak hijjánofságok ellen semmi ki-fogásom nem lehet, ha mondom azok hibás tselekedetek volnának-is, de ha az én Lelkem esméréts engem azok felől nem vádol, hanem inkább erősit annak el-hívésébe, tartozom véghez vinni, mert az Isten mindentől a' szerint vesz számot, a' mint volt benne az értelem. Azért tehát valamint én egy együgyű Pápistába nem kárhoztathatom azt, ha ő a' Pénteken vagy Szombaton való Hús ételt vétkes dolognak hitzi, vagy ha ő az igaz Bőjtöt tsak éppen a' Hús ételtől való magát meg tartoztatásba gondolja álni. Rom. 14. 15. ugy egy tudatlan Kalvinistát sem lehet azért meg-itélni, hogy vakmerőképpen az Istennek előre való végezését hitzi, tsak hogy az eram

meg-leyenek gyözödve leg-alább magokra nézve, az az, hidjék azt szent együgyüségből, mert ha tudják, hogy a' Bajt nem tsak a' Hús nem ételből áll, és hogy az Isteni gondviselés Eszközök által megy végbe, vétkeznek hogy az ellen tselekeznek, a' mint belsőképpen hisznek. Jac. 4. 17. Ne vetelkedjünk hát azon, mellyik az igaz Vallás? Ki hisz egyenesebben? kelletténél fellyebb, mert ugy soha egyefségre nem lépünk, hanem mondjuk azt, hogy mindenik igaz annak, a' ki azt ugy hiszi, és így minden ember akármelley Valláson légyen, valamit belső meg-gyözödésből tész, jól tselekezi. Ezzel nem azt mondom, hogy mindent valamit mondanak vaktába el-hidjünk, és hogy eleget teszünk kötelességünknek, ha azokat tselekezzük, a' mit Tanítvánk elénkbe adnak, mert a' Hit a' mint mondom meg-gyözödést kíván, a' meg-gyözödés pedig vizsgálódás által megy végbe. Szükséges hát nekünk, a' mennyibe töllünk ki-telik utánna járni, hogy olyan legyen a' mi Hitünk, a' melly az Isten belzédével meg-egyezzen, és a' mellyen megnyugodt Elmével lehelsünk. Ez az Isten akarhatja, ennél többet tölünk nem vár, így lesz segítségül hihetlenségünknek. Ha az Isten ezekkel meg elégszik, miért kívánnánk mi többet? miért gyűlölnénk mi valakit azért, hogy másképpen vagyon valami felől meg-gyözödve mint mi 1 Jan. 2. 9. 11. holott nints nemessebb dolog Isten előtt és kedvesebb, mint szivből valamit tselekedni, és ha szinte nem tökéletes-is a' mi tselekedetünk, tsak szivből légyen, kedves az Isten előtt. Azért mondta a' Krisztus, hogy az az Ászszony, a' ki két filiért vetett a' Ládába, leg-többet adott, mert abból adott a' mi-je vólt, és szivből tselekedte. Luc. 21. 3. De még e' felett vétek-is kárhoztatnunk valakit azért, hogy nem ugy hisz mint mi, mert a' Kegyelem 's az Értelem adás Isten ajándéka Rom. 12. 6. Ő kívánhat hát illyen vagy amollyan Hitet az Embertől, nem az Ember az Embertől. Rom. 14. 10. Mitsoda jussal bánthatnám én azt, a' ki hatalmam alatt nints,

már pedig ha gyűlölök valakit azért, hogy nem úgy hisz mint én, meg-bántom annak a' Lelki-es-méretét, a' mellynek én Ura nem vagyok. Miképpen kárhoztathatnám hát én azt, a' ki a' szerint hisz a' mint érti? *Rom. 14. 22.* ha nem kárhoztathatom, hogy gyűlölhetném? ha nem gyűlölöm, miért ne lehetne köztünk igaz egyefség a' nélkül, hogy minnyájan ugyan azon vallásuak légyünk?

2 szor. Ha meg olvasom az Evangyeliumot, a' mellyet a' Krisztus és az Apostolok kezünkbe adtak, mindjárt tapasztalom, hogy a' tellyes, felebaráti szeretetnek javaslásával. Kitsoda pedig a' felebarát meg mondja Krisztus példa-beszédbe *Matth. 5. 44.* hogy nem Atyánkfiai, Rokonink, hanem még ellenségeink-is. De talám azt gondolja valaki? lehet a' felebaráti szeretetet gyakorolni, de lehet a' Vallás és az Isten ditsősége mellett is buzogni, és e' szerint valakit Hitibe vagy Vallásába való hibáiért, tévedésiért gyűlölni. Én azt mondom nem lehet, mihelyt egyszer az igaz, a' mit oda fellyebb mondotam, hogy a' nints mi réánk bizva. *Rom. 14. 122.* Sőt vagyon nyilvánosságos ellenkező parantsolatunk, hogy ne bántuk a' Konkollyt az aratásig. *Matth. 13. 29.* Miképpen kárhoztathatnám tehát én azt, a' ki a' szerint hisz a' mint érti? ha nem kárhoztathatom, hogy gyűlölhetném? ha nem gyűlölöm. 's a' t.

3 szor. Ha a' Józan-okságra halgatok. 'A' Természet törvényje tanítja azt: *Militat pro quolibet jus Connatum bonae existimationis*, az az, senkit addig vétkesnek vagy hibásnak nem mondhatok, mig nem tapasztalom, vagy meg nem bizonyíthatom. Már mellyik Vallásba való tisztelet helyesebb vagy kedvesebb Isten előtt, azt, a' mennyibe kivált az Isten a' Szivre néz egyikünk-is az életbe meg nem mutathatja. Elég az, ha mi a' magunkét, jónak, helyesnek, és Isten előtt kedvesnek tartjuk; ha azomba meg-is vagyunk felölle győzöttetve, a' máséről pedig azt mondjuk, hogy az-is szinte olyan jó és idvességes annak, a' ki úgy hiszi, és meg-győződött felölle. A' pedig meg-álhat ám, hogy

hogy mindenik Vallás szinte olyan jó legyen, ha ellenkezni láttatik is egymással. Mert példának okáért 1-ször magunkra nézve, ha mi külön külön minnyájan tsak magunkról tartozunk számolni, így semmi egybe vetésünknek (*collisio*) nem kell a' más Vallásnak hitivel lenni, mellyre nézve osztán egyiknek Vallása jobb lehetne mint a' másiké. 2-ször az Istenre nézve is szinte ugy nints benne többé különbség, mert jóllehet van okos Isteni tisztelet, és van tökélelenebb módja is ugyan azon tiszteletnek, de ha az Isten attól többet kér, a' kinek többet adott, nyilván való, hogy a' számvételbe tsak annyiba fog különbséget tenni Hitünkre nézve, a' mint kinek kinek közüllünk az esméretet adta. Tartasuk hát mi is ehhez magunkat, így kötelelségünknek is eleget teszünk, az Istent sem bántjuk meg, az egymás ellen való gyűlölséget is el-távoztatjuk. Miképpen kárhoztathatnám tehát én, 's a' t.

4-szer Ha fel-vezem a' Polgári-társaság állapotját. Valami a' Polgári-társaság igazgatásával megegyez, a' mind jó és Szent, valami pedig azsal ellenkezik, az Isten Törvényével ellenkezik, mert az Isten a' Polgári-társaságnak nem tsak akadémia, hanem fel-állítója is *Martini. in Posit. de jure Cittis C. 1. §. 17-18.* Bár nézzük-el az egész Evangyéliomot, nints a' Krisztusnak majd egy szava is, a' melly ugy ne vólna intézve, hogy egyszermind a' Köz jónak elől-mozdítására ne tzelezná. Azt mondhatná valaki, hogy e' szerint az Evangyéliom nem különböz a' Polgári törvényektől, és én erre azt felelem, hogy a' tzelejára és hasznára nézve nem is, hanem tsak ennyiben: A' leg-okosabb Polgári törvényt szabók is mint a' Romaiak a' 12 Táblán irott Törvényeiknek ki-adasával tsak azon vóltak, hogy minden alattok való azokhoz, 's azoknak szó szerint való értelméhez alkalmaztassák magokat, de a' Krisztus ezeknél annyival mondott többet, hogy ő a' tilalmazó Törvényeibe tiltja az alkalmaztasságot is mint gyökerét a' bűnnek, a' parantsolóba mond eszközöket is, mellyek által azoknak

nak végbe vitelére el-juthatunk. Ezen fellyül az Evangyéliomi Törvények annyiba különböznek a' Polgári Törvényektől, hogy a' Krisztus mint mindent-tudó Isten Szívet kíván, szivből való jó tselekedetet és szivből való el-távoztatását a' Bűnnek, a' Polgári Törvényeknek pedig nintsenek a' gondolati alájok vetve. Már a' melly Vallás nem ellenkezik a' Polgári társaság igazgatásával meg-egyez az az Isten Törvényével, a' melly meg-egyez az Isten Törvényével nem lehet azt kárhoztatni. Ugyde az egész Keresztyén Vallás olyan, hogy akármel-lyik részét vegyük-fel, akár egy akár más Vallásuak közt igaz értelemben, soha olyat nem mond, a' melly csak leg-kisebb alkalmatosságot szolgáltatna is arra, hogy azzal a' Köz-társaságnak akár külső akár belső békeisége fel forgattathatnék. Ha e' meg nints benne, nintsen erre senkinek ezen tekintetből elegendő oka az egyik vagy más Vallású Embernek kárhoztatni. Azert élünk egy társaságban, hogy azon társaságnak a' mellynek tagjai vagyunk, elől-menetelen egy Szívvel és Lélekkel munkálódjunk, de ha a' Vallásba való különböző Értelmem nem tesz ezeknek semmi akadályt, miképpen kárhoztathatnám én azt? 's a' t.

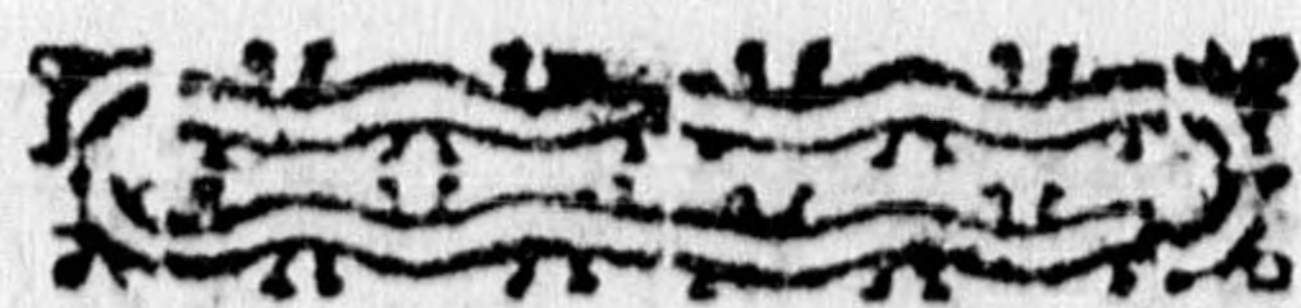
5-ször. Ha félre teszek minden előre belém vert és meg-rögzött bal vélekedéseket. Azert adta az Isten mind a' szabad-akaratot, mind a' Józan-okos-ságot, hogy azokkal éljünk. Már ha a' magunk itéletét, valamelly dolog felől zabolán nem akarjuk tartani, avagy csak igen sokba által fogjuk azt látni, ha együgyűek vagyunk-is, hogy külömb-külobféle tekintetből (Politica) lehetett nekünk e' vagy ama dolog felől ilyen vagy amollyan értelmet venni a' fejünkbe azoknak, a' kik mi nekünk tanittóul rendeltettek. Az egymás ellen forralt gyűlölséges gondolatokat, 's sokszor tsupa rá-fogásokat 's hamis vádokat, mellyekkel kivált a' múlt Századba kijött Könyvek tellyesek, elől sem hozom, mert ezek mind a' két részről vétkes tselekedetek voltak. Egyik mint a' másik a' mint száján ki fért, egymás ellen

ellen dühösködött. De ez az akkori környül-állásokhoz mind jobban hozzá illett. Most pedig a' midőn már Isten kegyelméből annyira mentünk, hogy közelebbről nézünk egymás szemébe, 's talám egyenesebben-is; a' mái megvilágosodott Század és a' mostani nyugodalmas állapotunk ellen való véték volna, ha mi azon rettenetes zavarodásban élt Eleinknek példáikat követni akarnánk, a' mellynek tsak olvasásától is irtódzunk. Nem tsuda vólt akkor, mert ha egyik a' Vallásért kardot rántott, a' másiknak *jure moderaminis inculpatae tutelae* lehetett magát szabadosan védelmezni. De már most, mikor tsendes Lélekkel akarunk a' Köz-jónak elől mozdításához fogni, magunk alatt vágnánk le a' fát, ha erőszakos Elzárásokat keresnénk azoknak elérésére. Mi erőszakosabb pedig annál, mintha én azt kívánom a' másiktól, hogy azt hidje a' mit én, ha azomba nem akarja, vagy talám nem is akarthatja. Tsak külsőképpen gondolván-is visszafektetik, a' mikor az Embert arra erőltetik, a' mit tselekedni nem akar. Ez egyik okok az Europai Fejedelmeknek is, hogy a' zenebonás Frantzia Nemzet ellen ki akarnak kelni, mert nehezen nézik azt, és igazságtalannak tettik előttök (a' minthogy az-is) hogy a' Királynak az ujj Constitutiokat, rendelkezket, lelke esmérete ellen kellett aláírásával meg erősíteni. Hát az olyan dolgokba, mellyekből, vagy a' mellyek mellett idvétségünket várjuk, hogy ne volna helytelen az efféle kívánság. Tegyük azért félre minden bal vélekedést, hadgyuk-meg kinek kinek a' maga szabadságát ha igaz az, hogy a' gondolatot 's kivált a' meggyőződést erőltetni nem lehet. Mi-képpen kárhoztathatnám tehát én azt, a' ki 's t. b.

6 szor. Ha meg gondolom kinek kinek közzülünk mennyi haszna forog abba, ha mi egymás Vallását nem oltsároljuk, hanem mindent a' maga Lelkére bizunk mindennek minden szemre való hányás nélkül. Tudjuk azt, hogy az ilyen egyik a' más Vallásáról való helytelen és bal-ítéletek vóltak
okai

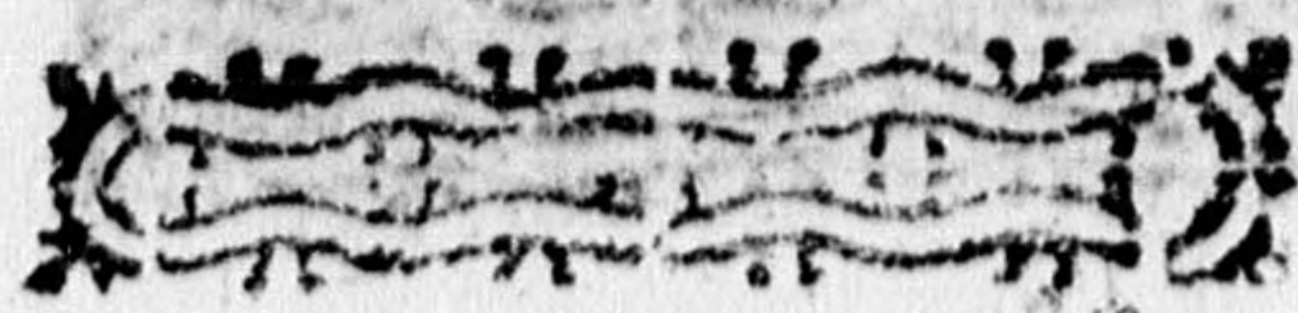

okai és kútfejei minden gyűlölségeknél eleitől fogva. Hány ezren voltak, a' kik ezen építvén vagy ártottak a' mibe lehetett Keresztyén, de különböző Vallású Attyokfioknak, vagy leg-alább mikor kitölt volna is töllök nem használtak. Ha pedig igaz az, hogy egyik kéz a' másikat mossa, mitsoda jókat nem reménylhetünk mi azzal, ha mind ezeket el távoztatjuk, melly úgy esik meg, ha mi magunkat e' földön valamint testi jókba, úgy a' lelki értelemben is és a' Hitbe tsak Istentől rendeltetett Sáfároknak tartjuk, melly reánk bizott dologról az Isten ítélő Széke előtt kinek kinek magának kell szíjmot adni, a' ki-is a' szertint itél bennünket, a' mennyire volt bennünk az esméret, mert ha a' mi Szívünk minket nem vádol bizodalunk vagyon Istennél 1 Jan. 3. 21. Miképpen kárhoztathatnám hát én. 's t. b.

7 szor. Ha el hiszem azt, hogy egyedül az Isten a' Szívek és Vesék vizsgálója, nyilván való következés az, hogy én mint nem Isten, azok felől a' mellyek a' Szívből származnak, ítéletet nem tehelek. De különben is mi közöm nékem mind ezekhez. Minnyájan ugyan azon egy végre fíetünk, hogy tudniillik az Istent ditsérjük és magasztaljuk. De ha egyik egy féle, másik más féle módon kívánja azon tzieljét elérni, lehet e' nékem azt akármellyiknek is vétkül tulajdonítani? Éppen nem: ki ki tselekedjen a' szertint a' mint meg van győzöttetve. Miképpen kárhoztathatnám, 's t. b.

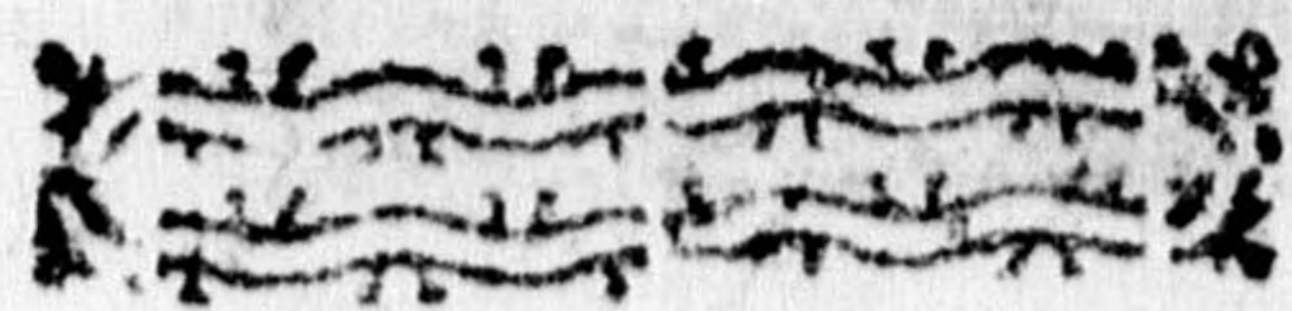
8 szor. Ha az igaz böltsélségre akarunk el jutni, azt mondja a' Szent Irás: Kitsoda bölts és tudós mi közüllünk, mutassa meg a' jó maga viselésből tselekedetét a' böltsélségnél szelidségében, ha pedig irigység vagyon és vizálkodás a' mi szívkben, ne ditselkedjünk és hazudjunk az igazság ellen. Nem innét fellyül jött böltsélség ez 's t. b. Az onnét fellyül való Böltsélség először tisztá, annakutánna békéséges, kegyes, engedelmes, tellyes irgalmasággal, és jó gyümölsökkel, kételkedés nélkül és tettetés nélkül való. Az igazságnak gyümölsé-

tse vettetik pedig a' békefélegbe azoknak, a' kik békefélegget tselekeleznek. *Jac. 3. 13. — 18.* Ha hát az onnét fellül való békefélegget el akarjuk érní, legyen a' mi tudományunk *tízta*, az az, az Istennek *tízta* beszédéből nem az embereknek egymást sértető írásból ölzve *Izedett*, *békefélegas* az az mérteklés minden motkolódás és patvarkodás nélkül való, *tellyes irgalmasféleggal*, *engedelmes*, az az engedjen a' Józán-okolságnak, Emberiségnak, Törvénynek, és Hazafiségnak, *gyümöltésökkel kételkés és tettetés nélkül* való, az az, *Izerésük az Istenet*, *Izerésük felebarátunkat*.

Többeket hordhatnék elől, de engem ezeknek meg-gondolása-is hathatólsan meg-gyöz a' felöl, hogy lehet egy Országban ezek Izerint Igaz és Színmutatás nélkül való Egyefég, a' nélkül, hogy annak tagjai, vagy mind Pápiíták, vagy mind Kálviíták, vagy mind Lutránusok légyenek.

Pestről, Sept. 26-dikán. — „ Sept. 20 dikán tartotta az Evan. 'Sinat a' maga harmadik Ulését, mellyben fel olvastatván a' Jegyző Könyv, midön a' tudományi Dolgokról, és Fundátziókról értekező Deputátziók említették volna, azt jegyzette meg Kir. Biztos Gróf *Brunszvik* ő Kegyelmessége, hogy sem a' Tudományi Dolgokat, sem a' Fundátziókat nem vehetné fél munkálódása' tárgyául a' 'Sinat, mivel ezen tárgyaknak sem egyikéről, sem másikáról nem tétetett volna Jelentés a' Királyhoz bé nyújtott könyörgő Levélben; azok eránt tehát el kellene vární az ő Felsége' kegyelmes Rendelését. Ezen észre-vételére a' Kir. Biztos Urnak némelleyek az új Törvényekből feleltek; mások azt válaszolták, hogy a' Tudományi tárgyakra ügyelő Deputátzió, úgy is most tsupán a' *Pædagogicum*, és *Theologicum Seminariumoknak* felállításáról fog értekezni 's a' t. — A' Jegyző-Könyvnek fel olvasása, mellyeket Sept. 16, 17. és 19 dik dik napjain tartott három Uléseiben dolgozott ki a' két 'Sinat által leg elsőben ki rendelt Deputátzió

tátzió. — Az említett Tzikkelyek között most csak kilentret közölhetek, azokat is csak olly formában, a' minémüben vizsgálás végett terjesztettek eleibe a' 'Sinatnak:

1. Tzik. Tulajdona az Ekklesiái Igazgatás, az egész Vallásbéli Társaságnak, melly Világi, 's Egyházi Tagokból áll; azért is *elegyes* az Igazgatás: és ugyan ezen okból egy formájú lehet az, az *Augustai*, és *Helvétzai* Vallástételén lévő Evaugyélikusok között, főképpen a' fundamentomos dolgokban.

2.) Minden Helységbéli Ekklesia, bir magára nézve, az Ekklesiái Igazgatás' gyakorlása' szabadságával, melly szabadságot által ad a' Helység a' maga Világi Elöljáróinak, 's szokott mód szerént választott Predikátorainak.

3.) Ugyan azon vigyázat alatt lévő több Ekklesiák teszik a' *Seniorátus*, vagy *Traktust* (Éspereftéget), mellynek, vigyázás és kormányozás végett való Fejei: az Espereftégbéli (*Senioralis*, vagy *Traktualis*) Világi Kurátor; és az Espereft (*Senior*) a' mind két rendből (mind a' Világiból t. i., mind az Egyháziból) köz akarattal választott Tag Társaikkal együtt, kik azonban öszve hívhatják, a' nyomosabb esetekben az Ekklesiáknak Elöljáróit is, sőt tartoznak is azokat öszve hívni a' nehezebb meghatározású dolgokban.

4.) Az Ekklesiái Igazgatást, és Törvényhozást, az Ekklesiák' jussával, 's az Ekklesiái Törvények szerént gyakorló Társaság, a' *Superintendentalis* Gyűlés (*Conventus*), melly áll a' *Superintend* Kurátorból, *Superintendens*ből, a' *Traktusoknak* vagy *Seniorátusoknak* Kurátoraiból, az Ekklesiáknak Elöljáróiból, és az Espereftekből; 's a' vallásbéli Tudományt, és Ekklesiái tzeremoninákat illető dolgokról ugyan a' *Superintendens*' előlülése alatt; minden más tárgyakról ellenben a' *Superinten. Kurátoré* által értekezik, 's végez.

5.) Midőn a' *Superintendentziális* Kurátor mint Elölülő, a' mind két rendből különösen választott tanácsos Társaival (*Asszesszorokkal*) együtt, az Ekklesiái

klésiai tárgyakról való értekezés, és [végzés végett ülést tart: ez neveztetik *Superintendentziále Konfistóriumnak* (Tanatsnak.)

6.) Az Ekklésiai törvényes dolgoknak, a' leg főbb *gradualis Apelláta* útján való és végezésére, úgy nem különben némelly nagy tárgyaknak elintézésére, 's a' Superintendentziák között támadott ellenkezéseknek is el-igazítására szükségesen meg kívántatik egy közönséges öszve-gyűlés (*Concur-sus generalis*), mellyet a' közönséges Kurátorok, úgymin: az efféle Öszve-gyűléseknek Elölülők, tartoznak mind annyiszor ki hirdetni valahányszor a' szükség kívánja; a' Superintendentensek pedig, és Superintendentziális Kurátoroknak hivatalbéli kötelességek hozza magával, a' ki hirdetett öszve-gyűlés' helyére 's idejére meg jelenni. Szabadságában áll azonban a' Superintendentziális Gyűlésnek (*Conventusnak*), hogy az említett Superintendentzia' Képviselői' helyekbe másokat is állithasson elől, ha talám úgy fognak kívánni a' környülállások. A' mind két ágon lévő Evangyélikusokat átallyában érdeklő eseteknek elvégezésére szükség, hogy a' Közönséges Öszve-gyűlés mind a' két ágon lévő Evang. Tagokból álljon; az olly dolgokra nézve pedig, mellyek egyik, vagy másik vallástételen lévőket illetik, tsupán egy vallástátelen lévő Tagjai fognak lenni az Öszve-gyűlésnek. Illyen tárgyak p. o. a' vallásbéli Tudomány, és a' tzeremoniák (*Dogmatica & Liturgica*.) Az ezekről való tanátskozásokban, az öregebb Superintendentest illeti az Elölülőség.

7.) Az eddig mondottakból következik, hogy ha a' két vallástételen lévő Evangyélikusoknak köz akarrattal úgy fog tettzeni: elegyes 'Sinatokat is tarthatnak együtt.

8.) Az ollyan helyekben, a' hol vagy egyik vagy másik vallástételen lévő Evangyélikusok között kevesebben vagynak; a' más résznek ellenben Temploma vagyon: meg lehet engedni, hogy azon Fél, mellynek nintsen Temploma, a' más Fél' Templomában szolgálthassa ki az Isteni tiszteletet, maga Prédi-

Predikátora által; ha pedig nem volna magának Predikátora: ezen esetre bátran folyamodhatik a' más vallástételen lévő helységbéli Predikátorhoz, keresteltetés, eskettetés temettetés végett; a' Predikátor pedig köteles lészén, az említett környülállásokban tellyesíteni kívánságaikat, a' hozzája folyamodó más vallástételű Evangyélíkusoknak. — Az olyan helységekben pedig, mellyekben mind a' két rendű Evangyélíkusok laknak, 's új Templomot kellene építeni; jó volna köz költséggel 's erővel közönséges Templomokat építeni: Predikátorokat azonban külön kellene tartani mindenik Félnek, ha lehetne.

Mivel végre az Oskolák, az Ekklésia' Semináriumai: tehát

9.) Mind az *Augustai*, mind a' *Helvetziai* Vallástételen lévő Evangyélíkusoknak részéről elegyes lehet hasonló formán a' Tudományoknak és Oskoláknak fő igazgatása; 's úgy hozván magokkal a' helybéli környülállások, a' helybéli Oskolák is elegyesek lehetnének.

Altal látván magok is a' Gyűlés' Naggyai, hogy mind ezeknek rendes el-intézése további meg-hányált kíván: abban állapotok meg, hogy a' 'Sinat' tárgyainak ki dolgozására öt elegyes Deputátziók állittassanak ki. Minekutánna az Év. 'Sinat, mind az öt Deputátzió' Tagjait ki nevezte volna a' maga kebeléből: négy Deputátusokat küldött ennek jelentése végett a' Ref. 'Sinathoz, úgymint: *Ráth, Juszt, Pongrátz Imre, és Szakonyi József* Urakat. Tisz. *Ráth Mátyás* Ur volt az Orátor. Vissza érkeztvén a' megnevezett Deputátus Urak, azt a' hirt hozták, hogy a' Ref. 'Sinat is meg fogja küldeni, az öt elegyes Deputátziókra ki-rendelendő Tagjainak neveiket; a' mint-hogy el-is érkeztek a' Ref. Küldöttek delylyesti 12 óra tájban, 's mindjárt akkor fel is olvastattak a' sokszor említett Deputátzióknak Ref. Tagjaik.

Kivántam közleni mind az öt Deputátzió' Tagjainak betses neveiket ily renddel:

1.) Az Ekklésiák' külső igazgatása, l's Könyvek' vizsgálása módjának ki-tsinálására rendeltettek

(Pro

(Pro Coordinatiōne Superioritatis.) — — Az Evangélikusok (*Lutheranusok*) részéről, a' Világiak között: M. és T. *Balog Péter*, *Radnászy Ferentz*, *Matkovits Pál*, 's *Pongrátz Imre* Urak; Egyháziak között: TT. *Perlaki*, *Szontag*, *Sztraka*, és *Schramko* Urak. — A' Reformátusok' részéről, a' Világiak között: M. és T. *Vay István*, *Vay József*, *Domokos Lajos*, és *Szilasi Janos* Urak; az Egyháziak között: TT. *Szalai Samuel* (Tiszamellyéki Superintendens), *Tormási Janos*, *Pézteli József*, 's *Szikszai György* Urak.

2.) Az Oskolák' kormányozása módjának ki-munkálására. (Pro elaboratione directionis Scholarum). A' Reformátusok' részéről, a' Világiak között: M. és T. *Pogány Lajos*, *Losontzi László Lónyai*, és *Horváth* Urak; az Egyháziak között: TT. *Halász József* (Dunántúlvaló Superintendens), *Paksi Szathmári*, *Pézteli Dániel*, 's *Öri Fülöp* Urak. — Az Evangélikusok' részéről, a' Világiak között: M. és T. *B. Prónai Gábor*, *B. Podmanitzki József* *B. Prónai Sándor*, és *Schwartner* Urak. Az Egyháziak között: TT. *Ráth Mátyás*, *Hamaljár*, *Nikolai*, és *Podkonitzki* Urak.

3.) Az Ekklesiái fenytéknek ki-dolgozására (Pro Elaboratione Disciplinae). Az Evangélikusok részéről, a' Világiak között: Tek. *Fejérvári*, *Pongrátz*, *Bódisár*, 's *Hrabovszky* Urak. Az Egyháziak között: TT. *Nagy István*, *Institoris*, *Litzi*, 's *Valaszki* Urak. — A' Reformátusok' részéről, a' Világiak között: Tek. *Szatmári Király*, *Puki*, *Losontzi Károly*, és *Pázmándi József* Urak. Az Egyháziak között: TT. *Hunyadi Ferentz* (T. *Sinni* Ur' helyébe választott Tiszántúlvaló Superintendens). *Lukátsi*, *Tóth András*, és *Ketsekeméthy* Urak.

4.) A' Házasságot illető dolgok' el-intézése módjának ki-dolgozására. (Pro elaboratione Matrimonialium.) A' Reformátusok' részéről, a' Világiak között: Mélt. és Tek. *Gróf Rádai*, *Egy*, *Szemere*, és *Csanádi* Urak. Az Egyháziak között: TT. *Veres-*
Márti Péter *Samuel* (Dunamellyéki Superintendens),

Szöke, Kármán József, 's Ertsei Urak. — Az Evangyélikusok' részéről, a' Világiak között: M. és T. Tihanyi, Lehotzki, Császárs, 's Domokos Urak. Az Egyháziak között: TT. Krudi, Mihalitska. Schmal, és Gamauf Urak.

5.) A' Fundátziókról való értekezésre (pro Oeconomicis). Az Evangyélikusok' részéről, a' Világiak között: Tek. Pronai Pál, Gerhárd, Szakonyi János, és Ohrutzki Urak. Az Egyháziak között: TT. Klementsiss, Tzerva, Kárász, és Jezsovitz Urak. — A' Reformátusok' részéről, a' Világiak között: M. és T. Vay Dániel, Kenessei, Péli, és Petes Urak. Az Egyháziak között: TT. Szelefi Pál, Vatai, Torkos, és Hunyadi Sámuel Urak.

Ezen elő adott Deputációk, Sept. 22-dikén kezdettek üléshez, 's a' három utólsók már kélzen vannak munkájokkal; de még a' két elsők nem végeztek,

Nádor-Isány ő Kir Fő Hertzegsége. Sept. 23-dikán délutáni 3 órakor érkezett vissza Budára. Más nap, úgymint 24-diken maga ült elől a' Septemvirális Tablánál. 25-diken (Vasárnap) dél tájban udvarlásra mentek a' Protestánsok tizen tizen mind a' két részről, úgymint: az Elölülök, Közöns. Inspektorok, négy Superintendensek, 's négy Superintendentziális Fő Kurátorok. —

Maros Vásárhely 20-dik Sept. — A' Maros Széki Fő Királybíró Mgos Gr. Ertsei Toldalagi László Ur ő Nga Instellatioja a' tegnapi napon esett-meg, még pedig olyan nagy pompával, a' melyhez hasonló ezen helységben nem sok esett; mert ugyan is a' Maros Széki Nemes ifjak közül mint egy húzon, vagy valamivel még többen, ég-szin kék köntösben, ezüst fujtással erősen meg-hányva, ezüst palzamántos kótsagos Tsákóson, ezüst, vagy arannyal ki-varratt, veres tarsajason, kék ezüstes és festékekkel is ki-festett ujjanon készült Zászlóval elősöben reggel 8. 9. óra tájban, a' Szék háza eleiben trombitásokkal együtt ki állván, onnan a' Gróf Ur

ő Nga házához le mentenek, a' honnan szép rendel-
sok Fő Rendü emberekkel ő Ngát a' Szék házához
fel-kisérvén, az utzára előre ki rakott ágyuk is a'
maga idejiben nagy ropogással meg-szollaltanak.
Délben ebédhez ülven feles számmal, minekutánna
az alztaltól fel költének, a' magok örömeiket azzal
is ki-jelentették, hogy Tántzhoz fogván, két na-
pot és két éjjel tellyes vigassággal töltetnek-el, a-
zok pedig, a' kik ebben a' vigasságban részesek nem
lehttenek, egy magass állásra ki-tett hordó bornak
folyamójából ha akartanak, és a' tojongó néptől
ha hozzá férhettenek, ugy részeseülhettenek.

A' *Marokkoi* Követ oda hagyta vólt *Madridot*,
a' *Spanyol Udvar'* részéről lett Had Jelentés után;
de ismét vissza tért a' határtól tsupán két szolgai-
val: mivelhogy nem mert szegény feje, a' maga
vérengező indulatú Tsászárjának szeme eleibe kerül-
ni. Nem tsak meg-engadte néki a' Spanyol Király,
hogy Spanyol Országban maradhasson, hanem sor-
sához illendőképpen tartja-is.

A' Spanyol Udvarnál lévő Nagy Britanniai Kö-
vet, [ki nyerte az említett Udvartól, hogy a' Spa-
nyol Országban lakó vagy utazó Anglusok nem kö-
teleztetnek azon Hitnek le-tételére, mellyel tartoz-
nak más idegenek.

Tudósítás.

A' Dr. *Kiss Josef* Ur *Ér-vágó Pathologiája* ne-
vezetű igen hasznos könyvetskéjét lehet találni 8 ga-
rason a' következő helyeken: — Pesten *Weingánd*
Könyváros Urnál; Debretzenben rövid időn a' N.
Réf. Collegiumban; Sopronban Professor *Rájts* Ur-
nál; Kőszegen; Szombathellyen Prof. *Kultsár* Ur-
nál; Posenban; Komáromban; Kolosváron hamar-
dön a' Ref. Typografiában.

Költ Bétsben Oktobernek 7-dikén 1791.